

PROGRAM STUDIÓW

Kierunek: PIELĘGNIARSTWO

Studia drugiego stopnia, profil praktyczny

Data obowiązywania:

cykl kształcenia: 2024/2025 – 2025/2026

ELEMENTY SKŁADOWE:

- Charakterystyka programu studiów
- Karty przedmiotów
- Harmonogram realizacji programu studiów

1. Informacje ogólne o kierunku

Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo, studia II stopnia o profilu praktycznym
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Profil studiów	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne/Niestacjonarne
Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny lub dyscyplin naukowych oraz określenie procentowego udziału liczby punktów ECTS dla poszczególnych dyscyplin w liczbie punktów ECTS koniecznej do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	Kierunek jest przyporządkowany do dyscypliny naukowej- nauki o zdrowiu. Procentowy udział liczby punktów ECTS- 100%
Wskazanie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty uczenia się	Kierunek jest przyporządkowany do dyscypliny naukowej- nauki o zdrowiu.
Wskazanie tytułu zawodowego nadawanego absolwentom	Magister pielęgniarstwa

2. Charakterystyka programu studiów

Studia mają charakter praktyczny i są ukierunkowane na pogłębienie oraz doskonalenie zaawansowanych umiejętności zawodowych i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarza na poziomie magisterskim, w tym do samodzielnego podejmowania decyzji klinicznych, koordynowania opieki oraz pełnienia ról eksperckich i przywódczych w systemie ochrony zdrowia. Program obejmuje zajęcia realizowane w warunkach uczelni, w tym w pracowniach umiejętności pielęgniarstkich oraz pracowniach symulacji medycznej, jak również praktyki zawodowe realizowane w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz instytucjach systemu ochrony zdrowia, na podstawie zawartych umów i w warunkach zapewniających bezpieczeństwo pacjenta oraz studentów.

W programie uwzględniono:

- przygotowanie do realizacji świadczeń zdrowotnych i pielęgniarstkich w oparciu o aktualną wiedzę, standardy i wytyczne kliniczne, z uwzględnieniem złożonych sytuacji zdrowotnych oraz wielochorobowości;

- rozwój kompetencji w zakresie kompleksowej oceny stanu pacjenta, planowania, wdrażania i ewaluacji opieki pielęgniarskiej w warunkach zwiększonej odpowiedzialności klinicznej oraz organizacyjnej;
- kształcenie w zakresie komunikacji terapeutycznej, pracy w zespole interdyscyplinarnym, koordynowania opieki oraz dokumentowania świadczeń zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi i organizacyjnymi;
- przygotowanie do podejmowania działań w sytuacjach nagłych i krytycznych, w tym do zarządzania ryzykiem klinicznym oraz prowadzenia działań zgodnie z algorytmami postępowania;
- rozwój kompetencji w zakresie praktyki opartej na dowodach (Evidence-Based Practice), krytycznej analizy piśmiennictwa naukowego oraz wykorzystania wyników badań w doskonaleniu jakości opieki;
- przygotowanie do realizacji świadczeń w zakresie wynikającym z uprawnień zawodowych, w tym doboru badań diagnostycznych, interpretacji wyników oraz ordynowania określonych produktów leczniczych i wyrobów medycznych (zgodnie z obowiązującymi przepisami);
- kształtowanie postaw zawodowych zgodnych z etyką, odpowiedzialnością zawodową, poszanowaniem praw pacjenta oraz gotowością do ustawicznego rozwoju;
- wykorzystanie metod aktywizujących i nowoczesnych form dydaktycznych, w tym symulacji medycznej, metod problemowych (case study) oraz ustrukturyzowanych metod egzaminowania (w tym OSCE) w procesie weryfikacji efektów uczenia się, zwłaszcza w zakresie kompetencji praktycznych, klinicznych i decyzyjnych.

3. Organizacja toku studiów

Program studiów realizowany jest w układzie modułowym, zgodnie z wymaganiami standardu kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo. Struktura programu obejmuje przedmioty i moduły przyporządkowane do grup zajęć, w tym:

- **zajęcia teoretyczne**, ukierunkowane na pogłębienie wiedzy specjalistycznej oraz integrację treści klinicznych, organizacyjnych i naukowych,
- **zajęcia realizowane w warunkach symulowanych** (pracownie umiejętności pielęgniarskich i symulacji medycznej), pozwalające na doskonalenie umiejętności klinicznych, decyzyjnych oraz komunikacyjnych w bezpiecznych warunkach dydaktycznych,
- **praktyki zawodowe** realizowane w podmiotach leczniczych oraz innych instytucjach

systemu ochrony zdrowia, na podstawie zawartych umów, zgodnie z harmonogramem oraz programem praktyk.

Łączny nakład pracy studenta, obejmujący godziny kontaktowe oraz pracę własną, jest przypisany do poszczególnych modułów i przedmiotów oraz odzwierciedlony w punktach ECTS, zgodnie z zasadami obowiązującymi w uczelni. Organizacja toku studiów zapewnia sekwencyjność kształcenia i stopniowe zwiększanie poziomu samodzielności oraz odpowiedzialności klinicznej studentów, w szczególności w zakresie podejmowania decyzji, koordynowania opieki oraz realizacji świadczeń w sytuacjach złożonych.

W programie uwzględniono ograniczenia dotyczące udziału zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość – w zakresie dopuszczonym przepisami i wymaganiami standardu kształcenia (do 20%) oraz wyłącznie w odniesieniu do tych efektów uczenia się, które mogą zostać osiągnięte w tej formie, bez ograniczania jakości i bezpieczeństwa kształcenia praktycznego.

4. Koncepcja i cele kształcenia

Koncepcja kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo, studia drugiego stopnia o profilu praktycznym, zakłada przygotowanie absolwenta do wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarza na poziomie zaawansowanej praktyki zawodowej poprzez integrację pogłębionego kształcenia teoretycznego z intensywnym kształceniem praktycznym, realizowanym w warunkach symulowanych oraz w środowisku klinicznym. Program studiów jest zgodny ze standardem kształcenia dla kierunku Pielęgniarstwo oraz ukierunkowany na osiągnięcie efektów uczenia się odpowiadających kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Cele kształcenia zostały opracowane w sposób odzwierciedlający oczekiwaną sylwetkę absolwenta studiów drugiego stopnia, obejmującą pogłębioną wiedzę specjalistyczną, rozwój zaawansowanych umiejętności praktycznych i klinicznych oraz kształtowanie kompetencji społecznych, organizacyjnych i przywódczych. Cele te pozostają bezpośrednio powiązane z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do samodzielnego podejmowania decyzji klinicznych, koordynowania opieki oraz współuczestniczenia w procesie diagnostyczno-terapeutycznym i rehabilitacji w systemie ochrony zdrowia.

a) Wykształcenie kompetencji zawodowych

Program studiów zakłada wyposażenie studenta w pogłębioną wiedzę i umiejętności niezbędne do realizacji zadań zawodowych właściwych dla absolwenta studiów magisterskich, obejmujących zaawansowaną opiekę nad osobami zdrowymi i chorymi, profilaktykę, działania

diagnostyczne i terapeutyczne oraz koordynowanie procesu opieki. W ramach kształcenia przekazywana i integrowana jest wiedza z zakresu nauk o zdrowiu, nauk medycznych oraz nauk pielęgniarских, umożliwiającą analizę złożonych problemów zdrowotnych, planowanie i prowadzenie kompleksowej opieki, monitorowanie stanu pacjenta, identyfikowanie ryzyka oraz podejmowanie decyzji w sytuacjach klinicznych o zwiększonej złożoności. Tak zdefiniowany cel jest zgodny z sylwetką absolwenta przygotowanego do wykonywania świadczeń w zaawansowanej praktyce pielęgniarской, wykorzystującego aktualną wiedzę i zasady dobrej praktyki klinicznej.

b) Rozwój umiejętności praktycznych

Symulacje medyczne i praktyki zawodowe stanowią kluczowy element kształcenia w profilu praktycznym na poziomie II stopnia. Studenci doskonalą umiejętności w zakresie realizacji specjalistycznych świadczeń zdrowotnych, kompleksowej oceny stanu pacjenta, podejmowania decyzji klinicznych, koordynowania opieki oraz działania w sytuacjach nagłych i krytycznych. Proces kształcenia obejmuje doskonalenie umiejętności w warunkach symulowanych, a następnie w naturalnym środowisku klinicznym, co zapewnia stopniowe zwiększanie samodzielności i odpowiedzialności. Cel ten odpowiada sylwetce absolwenta, który potrafi realizować czynności zawodowe w sposób bezpieczny, zgodny z aktualnymi standardami, a także sprawnie współpracować i pełnić role koordynacyjne w zespole terapeutycznym.

c) Poszerzenie i integracja wiedzy ogólnej i specjalistycznej

Program zapewnia pogłębienie i integrację wiedzy z zakresu zaawansowanej praktyki pielęgniarской, farmakoterapii i zasad ordynowania, diagnostyki i interpretacji danych klinicznych, funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, organizacji opieki oraz zarządzania jakością i bezpieczeństwem pacjenta. Treści ogólne, kierunkowe i specjalistyczne tworzą spójny fundament dla rozumienia złożonych mechanizmów zdrowia i choroby oraz roli pielęgniarکی/pielęgniara w procesie diagnostyczno-terapeutycznym i rehabilitacji. Taki zakres kształcenia odpowiada sylwetce absolwenta, który rozumie opiekę nad pacjentem jako proces interdyscyplinarny, potrafi analizować dane kliniczne, identyfikować zagrożenia zdrowotne oraz wdrażać działania ukierunkowane na poprawę stanu pacjenta i efektywność opieki.

d) Rozwój kompetencji społecznych, interpersonalnych i przywódczych

W programie kształcenia szczególny nacisk położony jest na rozwój kompetencji komunikacyjnych, współpracy z pacjentem i jego rodziną, pracy zespołowej oraz kompetencji

przywódczych i organizacyjnych. Student doskonali umiejętność prowadzenia komunikacji terapeutycznej w sytuacjach złożonych, w tym w warunkach wysokiego obciążenia emocjonalnego, oraz rozwija zdolność do rozwiązywania problemów etycznych i prawnych związanych z wykonywaniem zawodu. Kształtowane są postawy odpowiedzialności zawodowej, empatii, poszanowania praw pacjenta oraz gotowości do ustawicznego rozwoju. Kompetencje te są kluczowe dla realizacji roli zawodowej magistra pielęgniarstwa, obejmującej m.in. edukację zdrowotną, promocję zdrowia, wsparcie psychospołeczne pacjenta i rodziny, koordynowanie opieki oraz współodpowiedzialność za jakość i bezpieczeństwo świadczeń zdrowotnych.

5. Oczekiwania wobec kandydatów na studia

Koncepcja kształcenia uwzględnia również oczekiwania wobec kandydatów na studia drugiego stopnia. Warunkiem podjęcia kształcenia jest posiadanie kwalifikacji właściwych dla zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki, uzyskanych na studiach pierwszego stopnia, co stanowi podstawę do dalszego rozwijania kompetencji na poziomie zaawansowanym. Kandydaci powinni dysponować ugruntowaną wiedzą z zakresu nauk o zdrowiu oraz nauk medycznych, a także podstawowymi umiejętnościami klinicznymi wynikającymi z dotychczasowego przygotowania zawodowego. Oczekuje się również gotowości do pogłębiania wiedzy, rozwijania kompetencji analitycznych oraz wykorzystywania wyników badań naukowych w praktyce zawodowej. Istotne znaczenie mają także predyspozycje osobowościowe, w szczególności odpowiedzialność zawodowa, samodzielność w podejmowaniu decyzji, umiejętność pracy w zespole interdyscyplinarnym, komunikatywność oraz gotowość do pracy z pacjentem w warunkach zwiększonej złożoności klinicznej. Kompetencje te są rozwijane i doskonalone w toku studiów w sposób systematyczny i progresywny, z uwzględnieniem specyfiki kształcenia na poziomie magisterskim.

6. Sylwetka absolwenta i możliwości zatrudnienia

Absolwent kierunku Pielęgniarstwo na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym posiada kwalifikacje do wykonywania zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarki zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, standardem kształcenia oraz zasadami etyki zawodowej. Jest przygotowany do udzielania świadczeń zdrowotnych na poziomie zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa, obejmującej kompleksową opiekę nad pacjentem w sytuacjach klinicznych o podwyższonym stopniu złożoności, w tym w warunkach wielochorobowości i chorób przewlekłych, a także do pełnienia ról eksperckich, koordynacyjnych i organizacyjnych w

systemie ochrony zdrowia.

Absolwent posiada kompetencje umożliwiające:

- przeprowadzanie zaawansowanej, całościowej oceny stanu pacjenta z wykorzystaniem wywiadu, obserwacji, badania fizykalnego, pomiarów parametrów życiowych oraz analizy dokumentacji medycznej i danych klinicznych, a także identyfikowanie ryzyka zdrowotnego i priorytetów opieki;
- planowanie, realizację i ocenę kompleksowego procesu pielęgnowania, w tym formułowanie diagnoz pielęgniarских, określanie celów opieki, dobór interwencji, monitorowanie efektów oraz modyfikowanie planu opieki w odpowiedzi na zmianę stanu pacjenta;
- wykonywanie świadczeń pielęgniarских oraz wybranych świadczeń zdrowotnych w ramach kompetencji zawodowych, zgodnie z aktualną wiedzą, standardami postępowania oraz zasadami bezpieczeństwa pacjenta, w szczególności w obszarze: profilaktyki zakażeń, terapii bólu, farmakoterapii, pielęgnacji ran, żywienia medycznego, monitorowania stanu pacjenta oraz wspomagania diagnostyki;
- podejmowanie działań diagnostycznych i terapeutycznych zgodnie z zakresem uprawnień zawodowych, w tym dobór i zlecanie badań diagnostycznych, interpretację wyników oraz ordynowanie określonych produktów leczniczych i wyrobów medycznych (zgodnie z obowiązującymi przepisami);
- udzielanie pomocy w stanach nagłych i zagrożenia życia, podejmowanie działań zgodnie z algorytmami postępowania oraz współpracę w zespole terapeutycznym w sytuacjach krytycznych;
- prowadzenie edukacji terapeutycznej pacjentów i ich rodzin, wzmacnianie kompetencji w zakresie samopielęgnacji i samokontroli, a także aktywny udział w działaniach promocji zdrowia i profilaktyki;
- stosowanie komunikacji terapeutycznej, współpracę i koordynację działań w interdyscyplinarnym zespole oraz zapewnienie ciągłości opieki z poszanowaniem praw pacjenta, tajemnicy zawodowej i zasad etycznych;
- organizowanie i koordynowanie opieki oraz współuczestniczenie w działaniach z zakresu zarządzania jakością i bezpieczeństwem pacjenta, w tym identyfikowanie ryzyk klinicznych, wdrażanie i monitorowanie standardów postępowania oraz inicjowanie działań doskonalących.

Absolwent jest przygotowany do funkcjonowania w środowisku klinicznym zgodnie z

zasadami organizacji pracy, systemem jakości oraz wymaganiami dotyczącymi bezpieczeństwa pacjenta. Potrafi prowadzić dokumentację związaną z udzielaniem świadczeń oraz wykazuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje zawodowe. Jest gotów do rozwijania kompetencji w oparciu o praktykę opartą na dowodach naukowych (EBP/EBM) oraz ideę uczenia się przez całe życie. Posiada umiejętność krytycznej analizy danych klinicznych, oceny skuteczności podejmowanych działań, identyfikowania ryzyka oraz podejmowania decyzji adekwatnych do stanu pacjenta z uwzględnieniem aspektów prawnych i etycznych.

Możliwości zatrudnienia

Absolwent studiów drugiego stopnia jest przygotowany do podjęcia pracy w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz innych instytucjach realizujących świadczenia zdrowotne i opiekuńcze, w szczególności w:

- oddziałach szpitalnych i jednostkach klinicznych (w tym jednostkach o podwyższonym poziomie referencyjności),
- ambulatoryjnej opiece specjalistycznej oraz podstawowej opiece zdrowotnej,
- opiece długoterminowej i środowiskowej (w tym opiece domowej),
- opiece paliatywnej i hospicyjnej,
- jednostkach rehabilitacyjnych, sanatoryjnych i opiekuńczych,
- instytucjach zdrowia publicznego oraz jednostkach realizujących programy profilaktyczne i promocję zdrowia,
- podmiotach i komórkach organizacyjnych realizujących zadania z zakresu koordynacji opieki, edukacji zdrowotnej, zarządzania jakością oraz bezpieczeństwa pacjenta,
- innych jednostkach systemu ochrony zdrowia wymagających kompetencji pielęgniarских na poziomie zaawansowanej praktyki.

Absolwent posiada także przygotowanie do dalszego rozwoju zawodowego poprzez kształcenie ustawiczne, w tym: udział w specjalizacjach, kursach kwalifikacyjnych i specjalistycznych, rozwój kompetencji w zakresie nowych technologii i innowacji w ochronie zdrowia, doskonalenie umiejętności w zakresie jakości opieki oraz kontynuowanie rozwoju naukowego i zawodowego w obszarze pielęgniarstwa.

7. Udział interesariuszy w tworzeniu i doskonaleniu programu studiów

Wydział Nauk Medycznych Poznańskiej Akademii Medycznej NS im. Księcia Mieszka I prowadzi stałą współpracę z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, której kluczowym narzędziem jest Rada Interesariuszy. Rada, działająca w cyklu co najmniej

semestralnym, pełni funkcję doradczo-opiniodawczą i stanowi realne forum współdecydowania o jakości kształcenia. Jej rekomendacje są wykorzystywane przy projektowaniu i aktualizacji programu studiów, w tym celów kształcenia, doboru i aktualizacji treści programowych, organizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, a także doskonaleniu metod weryfikacji efektów uczenia się (w tym oceny kompetencji praktycznych). Interesariusze uczestniczą również w pracach gremiów wydziałowych i kierunkowych związanych z zapewnianiem jakości, dzięki czemu uczelnia utrzymuje systematyczny, dwukierunkowy przepływ informacji między środowiskiem akademickim a praktyką kliniczną. Taki model współpracy umożliwia stałe dostosowywanie programu do aktualnych wyzwań systemu ochrony zdrowia, oczekiwań pracodawców oraz potrzeb przyszłych absolwentów, zapewniając jego aktualność i praktyczne ukierunkowanie.

8. Efekty uczenia się

OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- 1) zasady i metody monitorowania stanu zdrowia pacjenta oraz realizacji działań promocyjno-profilaktycznych w populacji osób zdrowych;
- 2) standardy realizacji zaawansowanych i samodzielnych świadczeń pielęgniarских;
- 3) mechanizmy działania produktów leczniczych i zasady ich ordynowania;
- 4) wytyczne terapeutyczne i standardy opieki pielęgniarской w chorobach przewlekłych;
- 5) zasady i metody edukacji osób zdrowych i chorych w chorobach przewlekłych;
- 6) rolę pielęgniarki w koordynowanej opiece zdrowotnej;
- 7) problematykę zarządzania zespołami pielęgniarскими i organizacjami o pieki zdrowotnej;
- 8) uwarunkowania rozwoju jakości usług zdrowotnych;
- 9) regulacje prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych;
- 10) metodologię badań naukowych i zasady ich prowadzenia;
- 11) wymagania dotyczące przygotowywania publikacji naukowych;
- 12) kierunki rozwoju pielęgniarstwa w Europie i na świecie;
- 13) zasady udzielania świadczeń zdrowotnych w opiece długoterminowej;
- 14) uwarunkowania kulturowe i religijne sprawowania opieki pielęgniarской nad pacjentami różnych narodowości i wyznań;
- 15) metodykę kształcenia zawodowego przeddyplomowego i podyplomowego.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- 1) monitorować stan zdrowia dzieci i osób dorosłych, w tym osób starszych, oraz wdrażać działania edukacyjne i promocyjno-profilaktyczne;
- 2) rozwiązywać problemy zawodowe, szczególnie związane z podejmowaniem decyzji w sytuacjach trudnych, wynikających ze specyfiki zadań zawodowych i warunków ich realizacji;
- 3) dobierać, zlecać i interpretować badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień;
- 4) opracowywać program edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobą przewlekłą, prowadzić tę edukację i dokonywać ewaluacji tego programu;
- 5) samodzielnie pielęgnować pacjenta z raną przewlekłą i przetoką;
- 6) koordynować opiekę zdrowotną nad pacjentem w systemie ochrony zdrowia;
- 7) ordynować leki, środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie recepty lub zlecenia;
- 8) udzielać samodzielnych porad zdrowotnych w zakresie posiadanych kompetencji zawodowych;
- 9) tworzyć standardy opieki pielęgniarskiej oraz wdrażać je do praktyki pielęgniarskiej;
- 10) stosować odpowiednie przepisy prawa w działalności zawodowej;
- 11) określać zapotrzebowanie pacjentów na opiekę pielęgniarską oraz opracowywać założenia pielęgniarskiej polityki kadrowej;
- 12) komunikować się z pacjentem, uwzględniając uwarunkowania kulturowe i wyznaniowe;
- 13) organizować i nadzorować pracę zespołu pielęgniarskiego i personelu pomocniczego;
- 14) prowadzić badania naukowe i upowszechniać ich wyniki;
- 15) wykorzystywać wyniki badań naukowych i światowy dorobek pielęgniarstwa dla rozwoju praktyki pielęgniarskiej;
- 16) zapewniać opiekę pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w warunkach opieki długoterminowej stacjonarnej i domowej;
- 17) stosować metodykę nauczania oraz ewaluacji w realizacji zadań z zakresu kształcenia zawodowego.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- 1) dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników

- z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;
- 2) formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
 - 3) okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;
 - 4) rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;
 - 5) ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;
 - 6) wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.

SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIE

A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE (psychologia zdrowia, prawo w praktyce pielęgniarskiej, zarządzanie w pielęgniarstwie, dydaktyka medyczna, pielęgniarstwo wielokulturowe, język angielski)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- A.W1. modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia;
- A.W2. znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie;
- A.W3. teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;
- A.W4. podejście salutogenetyczne podmiotowych uwarunkowań optymalnego stanu zdrowia i podejście patogenetyczne uwarunkowane chorobą;
- A.W5. procesy adaptacji człowieka do życia z przewlekłą chorobą i uwarunkowania tych procesów;
- A.W6. skutki prawne zdarzeń medycznych;
- A.W7. istotę błędów medycznych w pielęgniarstwie w kontekście niepowodzenia w działaniach terapeutyczno-pielęgnacyjnych;
- A.W8. system ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;
- A.W9. uwarunkowania prawne przetwarzania danych wrażliwych w systemie ochrony zdrowia;
- A.W10. poziomy uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji pielęgniarskich;

- A.W11. metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;
- A.W12. zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur;
- A.W13. pojęcie kultury organizacyjnej i czynników ją determinujących; A.W14. mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu;
- A.W15. style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa;
- A.W16. zasady świadczenia usług pielęgniarских i sposób ich finansowania;
- A.W17. specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań;
- A.W18. metody diagnozy organizacyjnej, koncepcję i teorię zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego;
- A.W19. problematykę zarządzania zasobami ludzkimi;
- A.W20. uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarzek;
- A.W21. naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;
- A.W22. modele i strategie zarządzania jakością;
- A.W23. podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej
- A.W24. zasady przygotowania do działalności dydaktycznej;
- A.W25. metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu przeddyplomowym i podyplomowym;
- A.W26. Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności;
- A.W27. teorię pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;
- A.W28. kulturowe uwarunkowania zapewnienia opieki z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych i podejścia do leczenia;
- A.W29. różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka i

komunikacji międzykulturowej.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- A.U1. wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad osobą zdrową i chorą;
- A.U2. wskazywać metody radzenia sobie ze stresem;
- A.U3. oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej pielęgniarki w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu;
- A.U4. kwalifikować daną sytuację zawodową w odniesieniu do prawa cywilnego, karnego i zawodowego;
- A.U5. analizować przyczyny błędów medycznych i proponować działania zapobiegawcze;
- A.U6. analizować strukturę zadań zawodowych pielęgniarek w kontekście posiadanych kwalifikacji;
- A.U7. stosować metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;
- A.U8. organizować i nadzorować prace zespołów pielęgniarskich;
- A.U9. stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;
- A.U10. planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i realizować proces adaptacji zawodowej;
- A.U11. opracowywać plan rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu pielęgniarskiego;
- A.U12. przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;
- A.W13. opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską;
- A.U14. nadzorować jakość opieki pielęgniarskiej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości;
- A.U15. dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej;
- A.U16. dokonywać weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się i organizacji procesu kształcenia zawodowego;
- A.U17. wykorzystywać w pracy różnicowanie w zakresie komunikacji

interpersonalnej wynikające z uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych;

A.U18. stosować w praktyce założenia teorii pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;

A.U19. rozpoznawać kulturowe uwarunkowania żywieniowe i transfuzjologiczne;

A.U20. uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe potrzeb pacjentów w opiece zdrowotnej;

A.U21. porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.

B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIEŁĘGNIARSKA (farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych; pielęgniarstwo epidemiologiczne; endoskopia; poradnictwo w pielęgniarstwie; koordynowana opieka zdrowotna; promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne; opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych, w tym: niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu, nadciśnienie tętnicze, niewydolność oddechowa, leczenie nerkozastępcze, cukrzyca, choroba nowotworowa, rany przewlekłe i przetoki, ból, leczenie żywieniowe, tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna, zaburzenia układu nerwowego, zaburzenia zdrowia psychicznego)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.W1. mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych;
- B.W2. regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- B.W3. zasady ordynowania produktów leczniczych zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept lub zleceń;
- B.W4. objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;
- B.W5. założenia organizacji i nadzoru epidemiologicznego w zakładach opieki zdrowotnej;
- B.W6. uwarunkowania występowania, kontroli i profilaktyki zakażeń szpitalnych w różnych oddziałach szpitalnych, z uwzględnieniem czynników etologicznych, w tym patogenów alarmowych;
- B.W7. zasady planowania, opracowania, wdrażania i nadzorowania działań zapobiegawczych oraz przeciwepidemicznych;
- B.W8. organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych;
- B.W9. diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii;
- B.W10. zasady prowadzenia dokumentacji medycznej obowiązujące w pracowni

- endoskopowej;
- B.W11. założenia teoretyczne poradnictwa w pracy pielęgniarki bazujące na regulacjach prawnych i transteoretycznym modelu zmiany (Prochaska i DiClemente);
- B.W12. predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej;
- B.W13. metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarskim;
- B.W14. zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych;
- B.W15. zasady doboru badań diagnostycznych i interpretacji ich wyników w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych;
- B.W16. modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach;
- B.W17. regulacje prawne w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą w systemie ochrony zdrowia;
- B.W18. zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz procesu organizacji i udzielania świadczeń zdrowotnych w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia;
- B.W19. zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece zdrowotnej;
- B.W20. założenia i zasady opracowywania standardów postępowania pielęgniarskiego z uwzględnieniem praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (*evidence based medicine*) i w pielęgniarstwie (*evidence based nursing practice*);
- B.W21. założenia i zasady tworzenia oraz ewaluacji programów zdrowotnych oraz metody edukacji terapeutycznej;
- B.W22. zakres profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych;
- B.W23. procedurę i zakres bilansu zdrowia dziecka i osoby dorosłej;
- B.W24. badania profilaktyczne oraz programy profilaktyczne finansowane ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia;
- B.W25. zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie

- wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia;
- B.W26. patomechanizm, objawy, diagnostykę i postępowanie pielęgniarskie w przewlekłej niewydolności oddechowej;
- B.W27. technikę badania spirometrycznego;
- B.W28. standardy specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (*Continuous Renal Replacement Therapy*, CRRT);
- B.W29. zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa ADO, hemodializa, hiperalimentacja);
- B.W30. przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową;
- B.W31. zasady opieki nad pacjentem przed i po przeszczepieniu narządów;
- B.W32. zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w cukrzycy, astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc;
- B.W33. patomechanizm cukrzycy, astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej;
- B.W34. etiopatogenezę nowotworzenia, epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych;
- B.W35. zasady leczenia i opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej;
- B.W36. zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii;
- B.W37. metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;
- B.W38. metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację;
- B.W39. nowoczesne metody terapii i rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej;
- B.W40. zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych;

- B.W41. zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań;
- B.W42. zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań;
- B.W43. zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową oraz jego rodziny do samoobserwacji i samoopieki oraz zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji;
- B.W44. metody oceny bólu w różnych sytuacjach klinicznych i farmakologiczne oraz niefarmakologiczne metody jego leczenia;
- B.W45. zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań;
- B.W46. zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii, monitorowania stanu pacjenta leczonego tlenem i toksyczności tlenu;
- B.W47. wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania;
- B.W48. wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie psychofizyczne człowieka i kształtowanie więzi międzyludzkich;
- B.W49. przyczyny, objawy i przebieg depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnień;
- B.W50. zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym;
- B.W51. zakres pomocy i wsparcia w ramach świadczeń oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzinom lub opiekunom;
- B.W52. zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym chorobami degeneracyjnymi.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.U1. dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;
- B.U2. interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;
- B.U3. ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia;
- B.U4. dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia

- żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta;
- B.U5. stosować zasady zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych oraz nadzoru epidemiologicznego w różnych zakładach opieki zdrowotnej;
- B.U6. planować i przeprowadzać edukację personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych;
- B.U7. wykorzystywać wskaźniki jakości zarządzania opieką pielęgniarską w nadzorze epidemiologicznym;
- B.U8. uczyć pacjenta i jego rodzinę postępowania przed planowanym i po wykonanym procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;
- B.U9. współuczestniczyć w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;
- B.U10. prowadzić dokumentację medyczną w pracowni endoskopowej;
- B.U11. diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą;
- B.U12. oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;
- B.U13. udzielać porad osobom zagrożonym uzależnieniami i uzależnionym, wykorzystując transteoretyczny model zmian (Prochaska i DiClemente);
- B.U14. przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta i jego rodziny w ramach poradnictwa zdrowotnego;
- B.U15. wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego;
- B.U16. dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich;
- B.U17. dokonywać wyboru i zlecać badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień zawodowych;
- B.U18. wdrażać działanie terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych;
- B.U19. koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów ze schorzeniami przewlekłymi;
- B.U20. opracowywać diagnozę potrzeb zdrowotnych i plan organizacji opieki oraz leczenia na poziomie organizacji i międzyinstytucjonalnym;
- B.U21. planować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych, z uwzględnieniem kryterium jakości i efektywności;
- B.U22. dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy

- promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;
- B.U23. wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów i ich rodzin;
- B.U24. stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej;
- B.U25. prowadzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych;
- B.U26. reagować na swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;
- B.U27. przygotowywać pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca do samoopieki i samopielęgnacji;
- B.U28. planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji przy nadciśnieniu tętniczym, w przewlekłej niewydolności krążenia i przy zaburzeniach rytmu serca;
- B.U29. wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia;
- B.U30. wykonywać badania spirometryczne i interpretować ich wyniki;
- B.U31. sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (*Continuous Renal Replacement Therapy*, CRRT);
- B.U32. planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji podczas dializy i hemodializy;
- B.U33. planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością narządową, przed i po przeszczepieniu narządów;
- B.U34. wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów;
- B.U35. planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę;
- B.U36. motywować pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia;
- B.U37. planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo;

- B.U38. stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii;
- B.U39. rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielać mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego;
- B.U40. oceniać i klasyfikować rany przewlekłe;
- B.U41. dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany;
- B.U42. przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany;
- B.U43. stosować nowoczesne techniki pielęgnacji przetok jelitowych i moczowych;
- B.U44. przygotowywać pacjenta ze stomią do samoopieki i zapewniać doradztwo w doborze sprzętu stomijnego;
- B.U45. oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego;
- B.U46. dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosować metody nefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;
- B.U47. monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego;
- B.U48. prowadzić edukację pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu;
- B.U49. wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu
oceny stanu odżywienia pacjenta;
- B.U50. monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego;
- B.U51. prowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy perystaltycznej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych;
- B.U52. przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji
mechanicznej inwazyjnej, w tym wykonywać test aparatu;
- B.U53. obsługiwać respirator w trybie wentylacji nieinwazyjnej;
- B.U54. przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej;
- B.U55. zapewniać pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w sposób inwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarstwa;
- B.U56. komunikować się z pacjentem wentylowanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji;
- B.U57. oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także

- planować interwencje zdrowotne;
- B.U58. analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta dostępne programy promocji zdrowia psychicznego;
- B.U59. rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej;
- B.U60. prowadzić psychoedukację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego i jego rodziny (opiekuna), a także stosować treningi umiejętności społecznych jako formę rehabilitacji psychiatrycznej;
- B.U61. sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarką nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi.

C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PIELĘGNIARSTWA (badania naukowe w pielęgniarstwie, statystyka medyczna, informacja naukowa, praktyka pielęgniarska oparta na dowodach naukowych, pielęgniarstwo w perspektywie międzynarodowej, seminarium dyplomowe)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- C.W1. kierunki, zakres i rodzaj badań naukowych w pielęgniarstwie; C.W2. reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych;
- C.W3. metody i techniki badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie; C.W4. zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych;
- C.W5. narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowywania wyników badań naukowych;
- C.W6. źródła naukowej informacji medycznej;
- C.W7. sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych;
- C.W8. zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (*evidence based medicine*) i w pielęgniarstwie (*evidence based nursing practice*);
- C.W9. systemy kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego pielęgniarek w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- C.W10. procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;

C.W11.

systemy opieki pielęgniarskiej i
współczesne kierunki rozwoju opieki
pielęgniarskiej;

C.W12. zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa Unii Europejskiej;

C.W13. rolę i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.U1. wskazywać kierunki i zakres badań naukowych w pielęgniarstwie;

C.U2. zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki;

C.U3. przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;

C.U4. przygotowywać bazy danych do obliczeń statystycznych;

C.U5. stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych;

C.U6. korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie;

C.U7. przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarskiej w oparciu o dowody naukowe.

9. Struktura programu studiów

a) Wskaźniki brzegowe dotyczące programu studiów na kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia.

Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia	
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	4
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	128

Łączna liczba godzin zajęć	1300 (1320 w przypadku studentów, którzy rozpoczęli kształcenie na studiach I stopnia przed rokiem akademickim 2016/2017 i nie ukończyli kursu specjalistycznego, o którym mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 814 i 854))
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	118 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	67,5 ECTS
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	24 ECTS
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru	24 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk	200 godzin, 10 ECTS
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich	Nie dotyczy

Minimalna liczba godzin zajęć zorganizowanych i punktów ECTS

Grupy zajęć, w ramach których osiąga się szczegółowe efekty uczenia się	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Nauki społeczne i humanistyczne	270	23
B. Zaawansowana praktyka pielęgniarstwa	510	40
C. Badania naukowe i rozwój praktyki zawodowej pielęgniarstwa	170	15
D. Praktyki zawodowe	200	10
Razem	1150	88

--	--	--

Grupy i formy zajęć, w ramach których osiągane są szczegółowe efekty uczenia się			
Grupa zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć zorganizowanych	Liczba punktów w ECTS
A. Nauki społeczne i humanistyczne			
Język angielski	ćwiczenia	90	7
Prawo w praktyce pielęgniarstwa	Wykłady, ćwiczenia	60	5
Pielęgniarstwo wielokulturowe	wykłady	30	3
Zarządzanie w pielęgniarstwie	Wykłady, ćwiczenia	30	3
Dydaktyka medyczna	Wykłady, ćwiczenia	30	3
Psychologia zdrowia	Wykłady, ćwiczenia	30	3
B. Zaawansowana praktyka pielęgniarstwa			
Endoskopia	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	25	2
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- niewydolność krążenia i	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	35	3
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	35	3
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- niewydolność oddechowa	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	40	3
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- cukrzyca	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	35	3
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- leczenie żywieniowe	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	30	2
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- choroba nowotworowa,	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	30	2
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- zaburzenia układu nerwowego	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	30	3
Poradnictwo w pielęgniarstwie	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	30	2

Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- zaburzenia zdrowia psychicznego	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	30	3
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- rany przewlekłe i przetoki	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	35	2
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- ból	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	35	2
Leczenie nerkozasrępcze	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	30	4
Pielęgniarstwo epidemiologiczne	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	35	3
Koordynowana opieka zdrowotna	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	25	2
Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	30	3
Promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne	Wykłady, ćwiczenia, symulacje	30	2
C. Badania naukowe i rozwój praktyki zawodowej pielęgniarki			
Badania naukowe w pielęgniarstwie	Wykłady, ćwiczenia	28	3
Praktyka pielęgniarska oparta na dowodach naukowych	Wykłady, ćwiczenia	28	3
Pielęgniarstwo w perspektywie międzynarodowej	Wykłady, ćwiczenia	30	3
Informacja naukowa	Wykłady, ćwiczenia	28	3
Statystyka medyczna	Wykłady, ćwiczenia	28	3
Seminarium dyplomowe, Egzamin dyplomowy	seminarium	30	21
D. Praktyki zawodowe			
Zarządzanie w pielęgniarstwie	praktyki	20	1

Edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych	praktyki	40	2
Opieka onkologiczna	praktyki	40	2
Wentylacja mechaniczna długoterminowa w opiece stacjonarnej i domowej	praktyki	40	2
Pracownia endoskopowa	praktyki	40	2
Podstawowa opieka zdrowotna	praktyki	20	1

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne

Udział zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w programie studiów o profilu praktycznym jest ustalany na podstawie liczby punktów ECTS przypisanych przedmiotom i formom zajęć, których efekty uczenia się oraz metody kształcenia są ukierunkowane na osiąganie umiejętności praktycznych. Do tej puli wlicza się cały nakład pracy studenta przypisany do tych zajęć, obejmujący zarówno godziny kontaktowe, jak i pracę własną studenta.

Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne			
Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Liczba godzin kontaktowych*	Liczba punktów ECTS
Język angielski	ćwiczenia	90	7
Prawo w praktyce pielęgniarstwa	ćwiczenia	20	3,5
Zarządzanie w pielęgniarstwie	ćwiczenia	20	2,5
Endoskopia	ćwiczenia	10	1,5
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych-niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu, nadciśnienie tętnicze	ćwiczenia	15	2
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych-tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna	ćwiczenia	15	2
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych-niewydolność oddechowa	ćwiczenia	15	2
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych-cukrzyca	ćwiczenia	15	2
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych-leczenie żywieniowe	ćwiczenia	10	1
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych-choroba nowotworowa,	ćwiczenia	10	1
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych-zaburzenia układu nerwowego	ćwiczenia	10	2

Poradnictwo w pielęgniarstwie	ćwiczenia	15	1
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- zaburzenia zdrowia psychicznego	ćwiczenia	10	2
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- rany przewlekłe i przetoki	ćwiczenia	15	1,5
Opieka i edukacja terapeutyczna w ch. przewlekłych- ból	ćwiczenia	15	1,5
Leczenie nerkozasrępcze	ćwiczenia	15	3
Koordynowana opieka zdrowotna	ćwiczenia	10	1,5
Promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne	ćwiczenia	10	1
Statystyka medyczna	ćwiczenia	13	2,5
Zarządzanie w pielęgniarstwie	Praktyki zawodowe	20	1
Edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych	Praktyki zawodowe	40	2
Opieka onkologiczna	Praktyki zawodowe	40	2
Wentylacja mechaniczna długoterminowa w opiece stacjonarnej i domowej	Praktyki zawodowe	40	2
Pracownia endoskopowa	Praktyki zawodowe	40	2
Podstawowa opieka zdrowotna	Praktyki zawodowe	20	1
A opieka pielęgniarstwa nad pacjentem ze schorzeniami okulistywnymi/ B Intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej	ćwiczenia	10	2,5
A Kontraktowanie i finansowanie świadczeń medycznych / B Nowoczesne techniki diagnostyczne	ćwiczenia	10	2,5

A Problemy zawodowe i zdrowotne pielęgniarek / B Opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych nerek	ćwiczenia	20	2,5
--	-----------	----	-----

** liczba godzin kontaktowych bez wliczenia Pracy Własnej Studenta na rzecz przygotowania się do zajęć praktycznych*

Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru

Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru			
Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A opieka pielęgniarska nad pacjentem ze schorzeniami okulistycznymi B Intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej	Wykłady, ćwiczenia symulacje	45	4
A Kontraktowanie i finansowanie świadczeń medycznych B Nowoczesne techniki diagnostyczne	Wykłady, ćwiczenia symulacje	45	4
A Problemy zawodowe i zdrowotne pielęgniarek / B Opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych nerek	Wykłady, ćwiczenia symulacje	60	4

9. Treści kształcenia

Treści kształcenia zostały w sposób systemowy i udokumentowany powiązane z zakładanymi efektami uczenia się właściwymi dla kierunku pielęgniarstwo oraz dyscypliny nauki o zdrowiu, do której kierunek został przyporządkowany. Program obejmuje aktualny zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wymaganych w nowoczesnej praktyce pielęgniarskiej na poziomie magisterskim, zgodny z obowiązującymi standardami kształcenia określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki z dnia 26 lipca 2019 r. (Dz.U. 2019 poz. 1573).

Treści kształcenia pozostają w bezpośrednim związku z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych mających zastosowanie w zaawansowanej praktyce pielęgniarskiej oraz odzwierciedlają aktualny stan nauk o zdrowiu i współczesnej praktyki klinicznej, w szczególności w obszarach związanych z opieką nad pacjentem z chorobami przewlekłymi i wielochorobowością, koordynacją opieki, bezpieczeństwem pacjenta, zarządzaniem jakością oraz wdrażaniem praktyki opartej na dowodach (Evidence-Based Practice).

Treści kształcenia są zawarte w kartach przedmiotów (sylabusach), a ich aktualizacja odbywa się corocznie, z uwzględnieniem najnowszych wytycznych praktyki klinicznej, aktualnej literatury naukowej oraz opinii przedstawicieli podmiotów leczniczych, w których realizowane są praktyki zawodowe. Dzięki temu treści dydaktyczne odpowiadają zarówno aktualnym standardom zawodowym, jak i realnym potrzebom systemu ochrony zdrowia.

Program uwzględnia również potrzeby i kierunki rozwoju zawodowego rynku pracy – w tym kompetencje związane z kompleksową opieką w środowisku szpitalnym, ambulatoryjnym i środowiskowym, koordynacją procesu terapeutyczno-opiekuńczego, komunikacją interdyscyplinarną, wykorzystaniem nowoczesnych technologii, a także zasadami bezpiecznej i odpowiedzialnej praktyki zawodowej. Rozwijane są ponadto kompetencje związane z krytyczną analizą danych klinicznych, przygotowaniem do działań w sytuacjach złożonych oraz wdrażaniem działań doskonalących jakość świadczeń. Tak opracowany program zapewnia, że absolwent jest przygotowany do profesjonalnego wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarza na poziomie magisterskim, zgodnie z aktualną wiedzą, obowiązującymi standardami oraz oczekiwaniami pracodawców.

Sekwencyjność programu studiów

Program został zaplanowany w sposób sekwencyjny, tak aby zajęcia pogłębiające i integrujące wiedzę specjalistyczną (wykłady oraz zajęcia seminaryjne) stanowiły fundament dla bardziej zaawansowanych form kształcenia, takich jak ćwiczenia praktyczne, zajęcia w centrum symulacji medycznej oraz praktyki zawodowe. Każdy moduł rozwija wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w poprzednich blokach, prowadząc do osiągnięcia pełnych efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na poziomie 7 PRK. Treści kształcenia są logicznie uporządkowane i dostosowane do zakładanej ścieżki rozwoju kompetencji studenta, z ukierunkowaniem na zaawansowaną praktykę pielęgniarską oraz rosnący poziom samodzielności i odpowiedzialności.

10. Metody kształcenia

W procesie kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia, profil praktyczny stosuje się zróżnicowane i adekwatne metody dydaktyczne, umożliwiające osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na poziomie właściwym dla absolwenta studiów magisterskich. Metody te są dobierane w sposób celowy do charakteru przedmiotu, treści programowych oraz specyfiki efektów uczenia się, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia praktycznego, stopniowego zwiększania

samodzielności studenta i rozwijania kompetencji zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa.

Kształcenie realizowane jest z zachowaniem zasady integracji zajęć teoretycznych z zajęciami praktycznymi, a proces dydaktyczny ukierunkowany jest na:

- rozwój umiejętności klinicznych i decyzyjnych,
- stosowanie praktyki opartej na dowodach naukowych (EBP),
- kształtowanie kompetencji komunikacyjnych, etycznych i przywódczych,
- przygotowanie do koordynowania opieki oraz pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Metody dydaktyczne w kształceniu teoretycznym

W ramach zajęć teoretycznych stosuje się metody aktywizujące i problemowe, sprzyjające pogłębieniu wiedzy oraz rozwijaniu umiejętności analitycznych i krytycznego myślenia.

Wykorzystywane są w szczególności:

- wykład problemowy i konwersatoryjny,
- ćwiczenia audytoryjne,
- analiza i interpretacja aktualnych wytycznych klinicznych, standardów postępowania oraz dokumentacji medycznej,
- praca z tekstem naukowym i przegląd literatury (w tym publikacji w języku obcym),
- dyskusja moderowana, debata oraz metoda projektu.

Istotnym elementem kształcenia jest rozwijanie umiejętności wykorzystywania dowodów naukowych w podejmowaniu decyzji klinicznych, dlatego w programie stosuje się metody charakterystyczne dla EBP, w tym: analizę badań, krytyczną ocenę wiarygodności źródeł, interpretację wyników oraz ich zastosowanie w planowaniu i ocenie opieki.

Metody kształcenia w warunkach symulowanych

W celu zapewnienia bezpiecznego nabywania i doskonalenia umiejętności klinicznych oraz przygotowania do działań w sytuacjach złożonych i nagłych, stosuje się metody dydaktyczne w warunkach symulowanych w pracowniach umiejętności pielęgniarstwa oraz w centrum symulacji medycznej, w tym:

- symulacje medyczne o różnym stopniu złożoności (niska/średnia/wysoka wierność),
- scenariusze kliniczne ukierunkowane na podejmowanie decyzji, organizację działań i koordynację opieki,
- trening umiejętności technicznych i procedur pielęgniarstwa,
- symulacje sytuacji trudnych (np. agresja, przemoc, stres zawodowy, komunikacja w

sytuacjach krytycznych),

- debriefing jako element obowiązkowy umożliwiający refleksję, analizę decyzji i ocenę jakości działań.

Zajęcia symulacyjne umożliwiają weryfikację kompetencji praktycznych i społecznych, w tym umiejętności współpracy w zespole, komunikacji oraz zarządzania zasobami (CRM).

Metody kształcenia praktycznego w warunkach klinicznych

Kształcenie praktyczne realizowane jest w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, na podstawie zawartych umów, w warunkach zapewniających bezpieczeństwo pacjenta oraz studentów. Wykorzystywane są metody charakterystyczne dla nauczania klinicznego, w tym:

- instruktaż i pokaz z omówieniem (demonstracja),
- metoda obserwacji i asystowania,
- wykonywanie świadczeń pod nadzorem, a następnie w sposób samodzielny w granicach kompetencji studenta,
- nauczanie przy łóżku chorego (bedside teaching),
- analiza przypadków klinicznych i rozwiązywanie problemów w zespole,
- refleksyjna praktyka (omówienie sytuacji klinicznych, działań i decyzji).

Proces kształcenia praktycznego ma charakter stopniowy – studenci przechodzą od wykonywania procedur pod ścisłym nadzorem do samodzielnego realizowania świadczeń w ramach efektów uczenia się, z jednoczesnym kształtowaniem odpowiedzialności zawodowej, kompetencji organizacyjnych oraz gotowości do koordynowania opieki.

Metody rozwijania kompetencji społecznych i przywódczych

W programie stosuje się metody dydaktyczne ukierunkowane na kształtowanie kompetencji społecznych właściwych dla roli magistra pielęgniarstwa, w tym:

- trening komunikacji terapeutycznej (w tym rozmowy trudne, przekazywanie niekorzystnych informacji),
- odgrywanie ról i scenki sytuacyjne,
- praca zespołowa i zadania projektowe,
- supervizja i omówienia kliniczne,
- analiza sytuacji etycznych i prawnych (case study),
- metody wzmacniające kompetencje przywódcze i koordynacyjne (organizacja opieki, planowanie działań, zarządzanie jakością).

Szczególną uwagę poświęca się przygotowaniu do funkcjonowania w warunkach obciążenia

emocjonalnego i organizacyjnego oraz do radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, w tym stresem zawodowym, agresją i przemocą w środowisku pracy.

Wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość

W programie dopuszcza się wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość w zakresie zgodnym z obowiązującymi przepisami (do 10%) oraz w odniesieniu do efektów uczenia się możliwych do osiągnięcia w tej formie. Kształcenie zdalne wspiera proces dydaktyczny poprzez:

- e-learning i materiały multimedialne,
- konsultacje i seminaria online,
- pracę własną studenta z wykorzystaniem zasobów elektronicznych i baz naukowych.

Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z pacjentem, kształcenia manualnego oraz weryfikacji umiejętności praktycznych realizowane są w warunkach stacjonarnych, w pracowniach i środowisku klinicznym.

11. Praktyki zawodowe

Praktyka zawodowa jest integralną częścią procesu kształcenia studentów kierunku pielęgniarstwo. Praktyka odbywa się w wyznaczonych placówkach ochrony zdrowia. Szczegółowy program praktyk zawodowych zawiera zadania oraz wykaz godzin przewidzianych dla pracy studenta w placówce.

Cele praktyk zawodowych

- 1) Zapoznanie się z zasadami funkcjonowania wszystkich obszarów leczenia zamkniętego (szpitale, zakłady opiekuńczo-lecznicze, pielęgnacyjno-opiekuńcze) oraz leczenia otwartego (podstawowa opieka zdrowotna),
- 2) Zapoznanie się z wymaganiami sanitarno-epidemiologicznymi będącymi podstawą funkcjonowania każdej placówki świadczącej usługi medyczne,
- 3) Umiejętność stosowania zasad aseptyki i antyseptyki,
- 4) Doskonalenie umiejętności praktycznych obejmujących udzielanie świadczeń zdrowotnych,
- 5) Zapoznanie się z zasadami prowadzenia dokumentacji medycznej,
- 6) Wzbogacanie i usystematyzowanie wiedzy oraz umiejętności z zakresu podstawowych czynności medycznych,
- 7) Umiejętność oceny podstawowych funkcji życiowych,

- 8) Kształtowanie umiejętności i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta w różnych stanach chorobowych. Nauka oceny wyników opieki pielęgniarstwa,
- 9) Kształtowanie postawy samodzielnego rozwiązywania problemów,
- 10) Wdrożenie do samokształcenia.

Praktyki zawodowe realizowane są zgodnie z planem 2 – letnich studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku Pielęgniarstwo. Praktykę zawodową jest zobowiązany do przestrzegania Regulaminu studiów oraz przepisów i zarządzeń placówki.

Warunkiem zaliczenia praktyk zawodowych przez studenta jest wypełnienie następujących obowiązków:

- 1) Każdy praktykant, jako student Poznańskiej Akademii Medycznej NS im. Księcia Mieszka I, winien zgodnie reprezentować swoją Uczelnię,
- 2) Po przybyciu na miejsce praktyk student zgłasza się u kierownika (dyrektora) placówki przekładając pisemne skierowanie i umowę wystawioną przez PAM NS, a następnie u opiekuna praktyk,
- 3) Student zapoznaje się z warunkami placówki oraz sporządza z opiekunem plan praktyk,
- 4) Student realizuje w pełni program praktyk zawodowych,
- 5) Zawsze jest odpowiednio ubrany do zajęć (biały strój ochronny i białe obuwie stabilne i bezpieczne) wraz z identyfikatorem, nie spóźnia się na zajęcia,
- 6) W czasie odbywania praktyk dostosowuje się do panującego w placówce porządku i trybu pracy oraz do przepisów obowiązujących pracowników danej placówki medycznej,
- 7) Student prowadzi na bieżąco wymaganą dokumentację, a po zakończeniu sporządza sprawozdanie

12. System weryfikacji, dokumentowania i doskonalenia osiągania efektów uczenia się

Celem systemu weryfikacji osiągania efektów uczenia się jest zapewnienie obiektywnego i udokumentowanego potwierdzenia, że efekty uczenia się określone dla kierunku oraz zapisane w sylabusach przedmiotów zostały osiągnięte przez studentów na poziomie właściwym dla studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym. Weryfikacja efektów uczenia się obejmuje wszystkie trzy obszary: wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, a jej przebieg i wyniki znajdują odzwierciedlenie w ocenach cząstkowych i końcowych uzyskiwanych przez studentów w toku realizacji programu studiów.

Szczegółowe efekty uczenia się dla poszczególnych przedmiotów oraz sposoby ich weryfikacji są określone w sylabusach. Sylabusy zawierają w szczególności: metody

weryfikacji efektów uczenia się, warunki zaliczenia, kryteria oceniania, składowe oceny końcowej, a także nakład pracy przeciętnego studenta przypisany do efektów uczenia się i punktów ECTS. Zasady oceniania są sformułowane w sposób jednoznaczny, umożliwiający rzetelną ocenę osiągnięcia efektów uczenia się oraz zapewniający porównywalność i transparentność wymagań.

Dziekan Wydziału, we współpracy z Radą Programową oraz Wydziałową Komisją ds. Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia, dokonuje weryfikacji sylabusów składanych przez nauczycieli akademickich w zakresie poprawności i spójności efektów uczenia się oraz adekwatności przyjętych metod i narzędzi ich weryfikacji. Weryfikacja obejmuje również ocenę zgodności sposobów sprawdzania efektów z charakterem zajęć i wymaganiami programu studiów II stopnia, w szczególności w odniesieniu do efektów związanych z zaawansowaną praktyką pielęgniarską, podejmowaniem decyzji klinicznych, koordynacją opieki, zarządzaniem jakością oraz wdrażaniem praktyki opartej na dowodach naukowych (EBP).

W procesie weryfikacji efektów uczenia się stosuje się zróżnicowane metody oceny, dobrane odpowiednio do rodzaju efektów uczenia się oraz poziomu kształcenia. Weryfikacja efektów z obszaru wiedzy prowadzona jest m.in. poprzez kolokwia, testy, egzaminy pisemne i ustne, opracowania pisemne, raporty i prezentacje, a także zadania wymagające krytycznej analizy literatury naukowej i wytycznych klinicznych oraz ich zastosowania w praktyce zawodowej. Weryfikacja efektów z obszaru umiejętności odbywa się przede wszystkim poprzez zaliczenia praktyczne, ćwiczenia laboratoryjne, zadania problemowe, projekty, analizę przypadków klinicznych (case study), obserwację wykonania procedur oraz ocenę działań studenta w warunkach symulowanych i klinicznych, w tym w sytuacjach złożonych i wymagających samodzielności decyzyjnej. Weryfikacja efektów w zakresie kompetencji społecznych obejmuje m.in. obserwację postaw i zachowań studenta, ocenę komunikacji, współpracy w zespole terapeutycznym, odpowiedzialności zawodowej, umiejętności koordynowania działań oraz respektowania zasad etyki i praw pacjenta – zarówno w toku zajęć, jak i podczas realizacji kształcenia praktycznego.

Ogólną formą zaliczenia zajęć jest zaliczenie z oceną lub egzamin. W przypadku zajęć kończących się egzaminem student zobowiązany jest do zaliczenia części ćwiczeniowej (jeżeli jest przewidziana programem) oraz uzyskania pozytywnej oceny z egzaminu. Szczegółowe zasady dopuszczenia do zaliczenia lub egzaminu, zakres materiału, forma zaliczenia oraz kryteria oceny na poszczególne stopnie określa sylabus. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia przedstawia studentom jasne kryteria oceniania oraz

prowodzi dokumentację potwierdzającą osiągnięcie efektów uczenia się.

Istotnym elementem systemu weryfikacji jest gromadzenie i archiwizacja materialnych dowodów osiągania efektów uczenia się. Materiałem dowodowym są w szczególności: prace pisemne, testy i arkusze egzaminacyjne, projekty, raporty, prezentacje, karty zaliczeń umiejętności, protokoły zaliczeń i egzaminów, arkusze ocen z zajęć praktycznych, dokumentacja praktyk zawodowych (w tym arkusze ocen, dzienniki praktyk/portfolio), a także dokumentacja związana z realizacją pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Archiwizacja materiałów odbywa się zgodnie z przyjętymi w Uczelni zasadami i zapewnia „ślad audytowy” dla potrzeb monitorowania jakości kształcenia oraz weryfikacji prawidłowości procesu oceniania.

Weryfikacja osiągania efektów uczenia się w zakresie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych odbywa się poprzez ocenę realizacji zadań zawodowych i postępów studenta w warunkach klinicznych. Ocenę dokonuje opiekun ze strony podmiotu, w którym realizowana jest praktyka, a dokumentowanie przebiegu i wyników realizacji praktyk odbywa się zgodnie z przyjętymi arkuszami ocen i zasadami zaliczenia. Uzupełniającym elementem nadzoru i monitorowania jakości kształcenia praktycznego są hospitacje praktyk i zajęć praktycznych prowadzone przez Dziekana Wydziału, Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk lub upoważnionych nauczycieli akademickich.

Szczególną rolę w ocenie osiągnięcia efektów uczenia się odgrywa egzamin dyplomowy, w tym elementy weryfikujące kompetencje praktyczne i decyzyjne na poziomie właściwym dla absolwenta studiów II stopnia. W programie studiów wykorzystuje się również ustrukturyzowane metody oceny umiejętności w warunkach symulowanych, w tym symulację medyczną oraz standaryzowane narzędzia oceny (np. listy kontrolne, rubryki), umożliwiające obiektywną weryfikację umiejętności klinicznych, komunikacyjnych, organizacyjnych i przywódczych, a także bezpieczeństwa pacjenta w warunkach kontrolowanych. W zależności od specyfiki zajęć, stosowane są także formy sprawdzania kompetencji związanych z wykorzystaniem EBP, analizą danych klinicznych, planowaniem opieki kompleksowej i koordynowanej oraz – w ramach kształcenia przewidzianego programem – kompetencji wynikających z uprawnień zawodowych.

Po zakończeniu każdego roku akademickiego prowadzona jest analiza osiągania efektów uczenia się, w tym analiza wyników zaliczeń i egzaminów, jakości realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz wniosków nauczycieli akademickich, opiekunów klinicznych i studentów. Analiza ta jest przedstawiana na posiedzeniach Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania i Oceny Jakości Kształcenia, a jej rezultatem są

wnioski i propozycje działań doskonalących. Wyniki analizy stanowią podstawę do aktualizacji sylabusów, modyfikacji metod dydaktycznych i weryfikacyjnych oraz doskonalenia treści i organizacji kształcenia, z zachowaniem spójności programu studiów z wymaganiami standardu kształcenia, oczekiwaniami interesariuszy oraz potrzebami współczesnej praktyki klinicznej.

Sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się

1. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się wymaga zastosowania zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty.
2. Osiągnięte efekty uczenia się w zakresie wiedzy można weryfikować za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych.
3. Jako formy egzaminów pisemnych można stosować eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania, testy wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi.
4. Egzaminy powinny być standaryzowane i są ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień (poziom zrozumienia zagadnień, umiejętność analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów).
5. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w ramach pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia odbywa się w oparciu o przygotowany przez studenta projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), projekt pielęgniarских wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, analizę artykułu naukowego, znajomości wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarской.
6. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności wymaga bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność w czasie obiektywnego standaryzowanego egzaminu klinicznego (Objective Structured Clinical Examination, OSCE).
7. Studia kończą się egzaminem dyplomowym składającym się z części teoretycznej i praktycznej (OSCE), który obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów.

Kryteria oceny efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Absolwent zna, potrafi :

1. Zasady i metody monitorowania stanu zdrowia pacjenta oraz realizacji działań promocyjno-profilaktycznych w populacji osób zdrowych,
2. Standardy realizacji zaawansowanych i samodzielnych świadczeń pielęgniarских,
3. Mechanizmy działania produktów leczniczych i zasady ich ordynowania,
4. Wytyczne terapeutyczne i standardy opieki pielęgniarской w chorobach przewlekłych,
5. Zasady i metody edukacji osób zdrowych i chorych w chorobach przewlekłych,
6. Rolę pielęgniarki w koordynowanej opiece zdrowotnej,
7. Problematykę zarządzania zespołami pielęgniarскими i organizacjami opieki zdrowotnej,
8. Uwarunkowania rozwoju jakości usług zdrowotnych,
9. Regulacje prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych,
10. Metodologię badań naukowych i zasady ich prowadzenia,
11. Wymagania dotyczące przygotowywania publikacji naukowych,
12. Kierunki rozwoju pielęgniarstwa w Europie i na świecie,
13. Zasady udzielania świadczeń zdrowotnych w opiece długoterminowej,
14. Uwarunkowania kulturowe i religijne sprawowania opieki pielęgniarской nad pacjentami różnych narodowości i wyznań,
15. Metodologię kształcenia zawodowego,
16. Monitorować stan zdrowia dzieci i osób dorosłych, w tym osób starszych, oraz wdrażać działania edukacyjne i promocyjno-profilaktyczne;
17. Rozwiązywać problemy zawodowe, szczególnie związane z podejmowaniem decyzji w sytuacjach trudnych, wynikających ze specyfiki zadań zawodowych i warunków ich realizacji,
18. Dobierać, zlecać i interpretować badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień,
19. Opracowywać program edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobą przewlekłą, prowadzić tę edukację i dokonywać ewaluacji tego programu,
20. Samodzielnie pielęgnować pacjenta z raną przewlekłą i przetoką,
21. Koordynować opiekę zdrowotną nad pacjentem w systemie ochrony zdrowia.
22. Ordynować leki, środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie recepty lub zlecenia,

23. Udzielać samodzielnych porad zdrowotnych w zakresie posiadanych kompetencji zawodowych,
24. Tworzyć standardy opieki pielęgniarskiej oraz wdrażać je do praktyki pielęgniarskiej,
25. Stosować odpowiednie przepisy prawa w działalności zawodowej ,
26. Określać zapotrzebowanie pacjentów na opiekę pielęgniarską oraz opracowywać założenia pielęgniarskiej polityki kadrowej,
27. Komunikować się z pacjentem, uwzględniając uwarunkowania kulturowe i wyznaniowe,
28. Organizować i nadzorować pracę zespołu pielęgniarskiego i personelu pomocniczego,
29. Prowadzić badania naukowe i upowszechniać ich wyniki,
30. Wykorzystywać wyniki badań naukowych i światowy dorobek pielęgniarstwa dla rozwoju praktyki pielęgniarskiej,
31. Zapewniać opiekę pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w warunkach opieki długoterminowej,
32. Stosować metodykę nauczania oraz ewaluacji w realizacji zadań z zakresu kształcenia zawodowego,
33. Dokonywać krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych,
34. Formułować opinie dotyczące różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu,
35. Okazywać dbałość o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową,
36. Rozwiązywać złożone problemy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywać priorytety w realizacji określonych zadań, Poność odpowiedzialność za realizowane świadczenia zdrowotne,
37. Wykazywać profesjonalne podejście do strategii marketingowej przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktu
38. Przestrzegać praw pacjenta,
39. Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe,
40. Przestrzegać tajemnicy zawodowej,
41. Współdziałać w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej,
42. Przejawiać empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami,
43. Przestrzegać regulaminu PAM w Poznaniu oraz przepisów i zarządzeń placówki,

44. Przestrzegać punktualności oraz obecności na zajęciach,
45. Dbać o stosowny ubiór i estetyczny wygląd.

Kryteria oceny umiejętności praktycznych

Skala ocen:

bdb – bardzo dobry

db – dobry

dst – dostateczny

ndst – niedostateczny

0 – brak możliwości wykonania procedury

Kryteria ogólne	Ocena	NORMY					
		Zasady	Sprawność	Skuteczność	Samodzielność	Komunikowanie się z pacjentem	Postawa
Sposób wykonywania czynności	bdb	Przestrzega zasad, właściwa technika i kolejność wykonywania czynności	Czynności wykonuje pewnie, energicznie	Podstępowanie uwzględnia sytuację pacjenta, osiąga cel	Działania wykonuje całkowicie samodzielnie	Poprawny, samodzielny skuteczny dobór treści	Potrafi krytycznie oceniać i analizować swoje postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, pełna identyfikacja z rolą zawodową
	db	Przestrzega zasad po ukierunkowaniu	Czynności wykonuje mało pewnie, po krótkim zastanowieniu	Nie zawsze uwzględnia sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu	Wymaga przypomnienia i ukierunkowania w niektórych działaniach	Wymaga naprowadzenia, ukierunkowania w wyborze treści	Ma trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, we współpracy z zespołem terapeutycznym oraz identyfikacji z rolą zawodową
	dst	Przestrzega zasad po kilkukrotnym ukierunkowaniu	Czynności wykonuje mało pewnie, po dłuższym zastanowieniu	Nie zawsze uwzględnia sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu	Wymaga przypomnienia i ukierunkowania w bardzo wielu działaniach	Wymaga naprowadzenia, ukierunkowania w wyborze treści	Ma trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, we współpracy z zespołem terapeutycznym

							oraz identyfikacji z rolą zawodową
	ndst	Nie przestrzega zasad, chaotycznie wykonuje działania	Czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno	Nie bierze pod uwagę indywidualnej sytuacji pacjenta, nie osiąga celu	Wymaga stałego nadzoru i przypomnienia w każdym działaniu	Nie potrafi utrzymać kontaktu werbalnego z pacjentem	Nie potrafi krytycznie ocenić i analizować swojego postępowania, nie współpracuje z zespołem terapeutycznym, nie identyfikuje się z rolą zawodową
	0	Brak możliwości wykonania procedury					

13. Egzamin dyplomowy

Celem egzaminu dyplomowego jest stwierdzenie stopnia opanowania przez studentów:

- wiedzy
- umiejętności
- kompetencji społecznych określonych standardem nauczania

Warunki przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego

Warunkiem dopuszczenia Studenta/Studentki do egzaminu dyplomowego na kierunku

Pielęgniarstwo jest łączne spełnienie następujących wymagań:

1. **Zaliczenie wszystkich przedmiotów oraz praktyk zawodowych**, zdanie wszystkich przewidzianych programem egzaminów, a także zgromadzenie wymaganej liczby punktów ECTS zgodnie z planem studiów.
2. **Podpisanie przez Studenta/Studentkę oświadczenia** potwierdzającego zapoznanie się z zasadami egzaminu dyplomowego na kierunku Pielęgniarstwo.
3. **Uzyskanie pozytywnej oceny pracy magisterskiej**, wystawionej przez promotora oraz recenzenta pracy dyplomowej.
4. **Pozytywna weryfikacja pracy magisterskiej w systemie antyplagiatowym** (Jednolity System Antyplagiatowy – JSA).
5. **Złożenie ostatecznej wersji pracy dyplomowej** w formie papierowej (1 egzemplarz) – zaakceptowanej przez promotora – oraz w formie elektronicznej (np. na pen-drive lub nośniku CD), zgodnie z obowiązującym terminarzem.

6. Złożenie kompletu wymaganych dokumentów w Dziekanacie Poznańskiej Akademii Medycznej NS im. Księcia Mieszka I.

Listę osób spełniających warunki dopuszczenia do egzaminu dyplomowego przygotowuje Dziekanat Wydziału Nauk Medycznych.

Komisje egzaminacyjne

Rada Wydziału Nauk Medycznych Poznańskiej Akademii Medycznej NS im. Księcia Mieszka I, na wniosek Dziekana Wydziału Nauk Medycznych, zatwierdza skład osobowy komisji egzaminacyjnych oraz listę osób uczestniczących w egzaminach dyplomowych.

Skład komisji egzaminacyjnej

W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi:

- **Przewodniczący Komisji** – Dziekan Wydziału Nauk Medycznych lub osoba przez niego wyznaczona,
- **Promotor,**
- **Recenzent.**

Zadania członków komisji

Członkowie Komisji Egzaminacyjnej:

- przygotowują zadania egzaminacyjne,
- przygotowują dokumentację egzaminacyjną,
- oceniają wykonanie zadania zgodnie z przyjętymi kryteriami,
- dokonują wymaganych zapisów w dokumentacji przebiegu studiów Studenta/Studentki.

Egzamin dyplomowy magisterski

1. Egzamin dyplomowy magisterski odbywa się w formie obrony pracy dyplomowej.
2. Promotorem pracy może być nauczyciel akademicki posiadający tytuł lub stopień naukowy co najmniej doktora.
3. Recenzentem pracy magisterskiej powinien być nauczyciel akademicki posiadający tytuł lub stopień naukowy co najmniej doktora. Wyboru recenzenta dokonuje Dziekan lub Prodziekan Wydziału Nauk Medycznych.
4. Listę promotorów w danym roku akademickim ogłasza Dziekan Wydziału Nauk Medycznych.

5. Promotor nie powinien przyjmować więcej niż 15 studentów na seminarium magisterskie. Zgodę na prowadzenie większej liczby prac wyraża Dziekan.
6. Recenzent nie powinien oceniać więcej niż 15 prac magisterskich w danym roku akademickim. Zgodę na recenzowanie większej liczby prac wyraża Dziekan Wydziału Nauk Medycznych.
7. Praca magisterska musi być przygotowana zgodnie z zasadami obowiązującymi na Wydziale Nauk Medycznych, z uwzględnieniem specyfiki kierunku Pielęgniarstwo.
8. Praca magisterska podlega obowiązkowej „kontroli oryginalności pracy” w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA).
9. Temat pracy magisterskiej Student/Studentka ustala wspólnie z promotorem nie później niż 2 semestry przed ukończeniem studiów. Temat zatwierdza Rada Wydziału Nauk Medycznych.
10. Promotor dokonuje zaliczenia seminarium magisterskiego poprzez wpis w karcie okresowych osiągnięć Studenta/Studentki oraz w indeksie.

Brak pozytywnego zaliczenia egzaminu dyplomowego

W przypadku uzyskania przez Studenta/Studentkę oceny niedostatecznej z całości egzaminu dyplomowego, Dziekan Wydziału Nauk Medycznych wyznacza drugi termin egzaminu dyplomowego:

- nie wcześniej niż po upływie jednego miesiąca oraz
- nie później niż po upływie trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu.

14. Umiejdzynarodowienie programu studiów

Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia stanowi istotny kierunek rozwoju szkolnictwa wyższego i jest ważnym elementem budowania jakości kształcenia oraz konkurencyjności absolwentów na rynku pracy. W Poznańskiej Akademii Medycznej NS im. Księcia Mieszka I odgrywa ono znaczącą rolę zarówno w kształtowaniu koncepcji kształcenia, jak i w planowaniu dalszego rozwoju kierunku Pielęgniarstwo – studia drugiego stopnia o profilu praktycznym. Uczelnia systematycznie podejmuje działania zmierzające do wzmacniania mobilności międzynarodowej studentów (m.in. w ramach programu Erasmus+), nauczycieli akademickich oraz pracowników administracyjnych, a także do rozwijania współpracy z uczelniami i instytucjami zagranicznymi. Działania te sprzyjają wymianie doświadczeń dydaktycznych i klinicznych, podnoszeniu kompetencji językowych oraz międzykulturowych, a także upowszechnianiu dobrych praktyk w zakresie kształcenia praktycznego i opieki pielęgniarskiej.

W procesie kształcenia uwzględnia się również elementy wspierające przygotowanie studentów do funkcjonowania w międzynarodowym środowisku pracy, w szczególności poprzez wykorzystywanie aktualnych źródeł naukowych, w tym literatury anglojęzycznej, oraz kształtowanie umiejętności komunikacji zawodowej w języku obcym. Umiejętności umiędzynarodowienie stanowi zatem spójny komponent rozwoju kierunku, wspierający zarówno realizację efektów uczenia się, jak i zwiększający szanse absolwentów na podjęcie zatrudnienia w zróżnicowanych środowiskach opieki zdrowotnej.

15. Działalność naukowa w dyscyplinach właściwych dla kierunku Pielęgniarstwo oraz włączanie studentów w badania

W Uczelni działalność naukowa realizowana jest w dyscyplinach ściśle powiązanych z programem kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo, studia drugiego stopnia o profilu praktycznym. Aktywność badawcza koncentruje się w obszarze nauk o zdrowiu. Realizowane projekty obejmują różnorodne strategie badawcze – od badań eksperymentalnych i klinicznych po analizy obserwacyjne, statystyczne i epidemiologiczne – prowadzone zgodnie z aktualnymi standardami metodologicznymi właściwymi dla nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Na Wydziale Nauk Medycznych prowadzona jest systematyczna działalność publikacyjna. Nauczyciele akademicki publikują w czasopismach krajowych i zagranicznych, są autorami monografii i podręczników, a wyniki badań prezentują na konferencjach o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Kadra uczestniczy również w projektach realizowanych we współpracy z podmiotami leczniczymi i instytucjami naukowymi.

Istotnym elementem środowiska akademickiego są interdyscyplinarne koła naukowe integrujące studentów pielęgniarstwa, ratownictwa medycznego, fizjoterapii oraz kierunków z obszaru zdrowia publicznego. Organizują one seminaria, warsztaty metodologiczne, inicjują projekty badawcze oraz uczestniczą w konferencjach studenckich i branżowych. Studenci Pielęgniarstwa II stopnia są włączani w działalność naukową poprzez udział w badaniach, przygotowywanie prac magisterskich o charakterze badawczym oraz uczestnictwo w seminariach z zakresu metodologii, statystyki medycznej i evidence-based nursing. Angażują się również w publikacje, wystąpienia konferencyjne i inicjatywy grantowe.

Tak ukształtowane środowisko sprzyja doskonaleniu kompetencji praktycznych oraz rozwijaniu umiejętności krytycznej analizy piśmiennictwa i implementacji wyników badań do praktyki zawodowej. Działalność naukowa stanowi integralny element procesu kształcenia, zapewniając spójność między dydaktyką, praktyką kliniczną i rozwojem nauk o zdrowiu.